

Wybrane aspekty żywienia niemowląt na podstawie badań ankietowych

Selected aspects of infant feeding – a questionnaire examination

Ewa Łoś-Rycharska, Agnieszka Niećławska, Mieczysława Czerwionka-Szaflarska

Katedra i Klinika Pediatrii, Alergologii i Gastroenterologii
Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Kierownik: prof. dr hab. n. med. M. Czerwionka-Szaflarska

Wprowadzenie. Naturalnym sposobem żywienia niemowlęcia jest karmienie piersią, obok którego stosownie do wieku należy wprowadzać do diety pokarmy uzupełniające. Na czas karmienia naturalnego wpływa wiele czynników. **Cel.** Określenie uwarunkowań czasu trwania karmienia piersią oraz ocena prawidłowości wprowadzania pokarmów uzupełniających. **Badani.** 200 matek dzieci przedszkolnych: 100 karmiących dziecko w okresie niemowlęcym piersią przez ponad 6 miesięcy i 100 karmiących piersią poniżej 3 miesięcy. **Metody.** Ankieta dotycząca sposobu żywienia dziecka w okresie niemowlęcym. **Wyniki.** Stwierdzono, że dłuższy czas karmienia naturalnego związany był z masą urodzeniową powyżej 3000 g, wyższym statusem ekonomicznym rodziny. Wśród matek karmiących piersią ponad pół roku czas trwania tego karmienia był skorelowany z wiekiem matki. Na długie karmienie naturalne wpływały przede wszystkim porady lekarskie, wczesne zakończenie karmienia piersią było natomiast związane najczęściej z brakiem pokarmu. Dzieci karmione naturalnie częściej zbyt wcześnie otrzymywały produkty uzupełniające. **Wnioski.** Czas karmienia piersią zależy od masy urodzeniowej dziecka oraz statusu ekonomicznego rodziny. Istnieje tendencja do zbyt wczesnego rozszerzania diety niemowląt, szczególnie karmionych piersią.

Słowa kluczowe: karmienie piersią, karmienie niemowląt, uwarunkowania

Introduction. The natural mode of feeding infants is breastfeeding, accompanied by introducing complementary foods, according to age. There are many factors influencing breastfeeding duration. **Aim.** To identify factors affecting breastfeeding duration and to assess the appropriateness of complementary food introduction. **Material.** 200 mothers of pre-school children: 100 who breastfed children for more than 6 months and 100 who breastfed less than 3 months. **Methods.** A questionnaire related to mode of infant feeding. **Results.** We confirmed that a longer duration of breastfeeding is connected with a birth weight exceeding 3000 g, and higher socio-economic status of the family. Among mothers who breastfed over 6 months, the breastfeeding duration was correlated with the mother's age. The most important factor influencing longer breastfeeding is doctor's advice, whereas early termination of breastfeeding is connected with lack of breastmilk. Children breastfed longer received complementary food earlier. **Conclusions.** The duration of breastfeeding depends on the birth weight of the child and on the family's socio-economic status. There is a trend towards too early introduction of complementary foods, especially in breastfed children.

Key words: breastfeeding, infant nutrition, related factors

Pediatr Pol 2007; 82 (2): 120–129
© 2007 by Polskie Towarzystwo Pediatryczne

Naturalnym i najwłaściwszym sposobem żywienia dziecka w najwcześniejszym okresie życia jest karmienie piersią [1–5]. Według WHO należy kontynuować karmienie piersią do końca 2 roku życia, wprowadzając przy tym odpowiednio do wieku pokarmy uzupełniające [6]. Wprowadzanie pokarmów pozamlecznych do diety odbywać się powinno dla dzieci karmionych naturalnie później niż dla karmionych sztucznie, jako że pokarm matki dłużej zaspokaja ich potrzeby. W obu grupach jednak obowiązują podobne zasady rozszerzania diety [1–3]. Ich znajomość przez matkę wydaje się konieczna dla uniknięcia problemów zdrowotnych oraz prawidłowego rozwoju dziecka.

Na długość okresu karmienia naturalnego wpływ ma wiele czynników. Analizowano wpływ płci dziecka [7, 8], a także masy urodzeniowej dziecka [8–11].

Ważnym czynnikiem wpływającym na częstość podejmowania i czas karmienia naturalnego jest wiek matki. Według WOJDAN-GODEK i wsp. [12] najmłodsze matki, tj. poniżej 20 roku życia, wcześniej rezygnowały z karmienia naturalnego. Autorzy sugerują, że mogło to być związane z brakiem przygotowania do pełnienia funkcji rodzicielskich. Stwierdzono, że im matka jest starsza, tym częściej podejmuje karmienie naturalne oraz tym dłużej ono trwa. Podobne spostrzeżenia poczynili inni badacze tego zagadnienia [13–15].

Wykształcenie matek koreluje z czasem karmienia naturalnego. Stwierdzono, że kobiety wykształcone mają większą świadomość korzyści płynących z karmienia piersią [12, 13, 16, 17]. Według WOJDAN-GODEK i wsp. [12] kobiety wiejskie rzadziej karmią piersią niż kobiety mieszkające w mieście. Być może przyczyną tego jest wczesny powrót kobiet wiejskich do pracy w gospodarstwie. Kobiety mieszkające w mieście przerywają pracę zawodową na czas urlopu macierzyńskiego, a w niektórych przypadkach także wychowawczego. Kobiety niepracujące częściej decydują się na karmienie piersią w porównaniu z kobietami pracującymi.

Istotnym czynnikiem wpływającym na decyzję matki o karmieniu naturalnym bądź sztucznym jest też jej sytuacja materialna. Kobiety określające swój status ekonomiczny jako niedostateczny częściej wybierają karmienie naturalne jako sposób żywienia dziecka [13]. Mleko modyfikowane, a także butelki i inne akcesoria konieczne do karmienia sztucznego wymagają nakładów finansowych. Karmienie naturalne jest więc o wiele tańszym sposobem odżywiania dziecka.

Istotnym czynnikiem wpływającym na czas karmienia naturalnego jest stan rodzinny matki. Stwierdzono, że matki, które posiadają starsze dzieci, częściej karmią kolejne dzieci piersią [10]. Matki niezamężne karmią piersią krócej [8, 15]. Na czas karmienia naturalnego mogą wpływać też inne czynniki, jak palenie papierosów przez matkę, podawanie smoczka do uspokajania, czas wprowadzania pokarmów stałych [14, 18].

Okres rozszerzania diety dziecka to czas, gdy matka może popełnić wiele błędów. Związane są one często ze zbyt wczesnym wprowadzaniem poszczególnych składników, z jednoczesnym wprowadzeniem zbyt wielu nowych pokarmów, czy też z nieprawidłowym ich przygotowaniem. Istotnymi czynnikami wpływającymi na postawę matki w odniesieniu do karmienia naturalnego oraz rozszerzania diety niemowlęcia o pokarmy pozamleczne są dane z czasopiśmie kobiecych, porady lekarskie, ale także postawa rodziny oraz tradycje rodzinne i kulturowe [17, 19, 20–22].

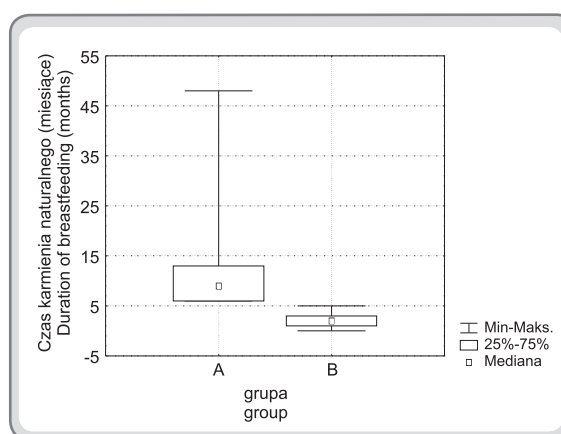
Celem badań było:

- ustalenie wpływu wybranych czynników na długość okresu karmienia naturalnego,
- ocena prawidłowości procesu rozszerzania diety dzieci w pierwszym roku życia.

Pacjenci i metody

Na przeprowadzenie badań uzyskano zgodę Komisji Bioetycznej przy Akademii Medycznej w Bydgoszczy

oraz zgodę dyrekcji wybranych przedszkoli z terenu miasta Bydgoszczy. Do badania zakwalifikowano 200 matek dzieci przedszkolnych. W tej grupie 100 matek karmiło dzieci w okresie niemowlęcym przez co najmniej sześć miesięcy piersią (te dzieci określono jako grupę A), a 100 – mlekiem modyfikowanym od co najmniej trzeciego miesiąca życia (te dzieci określono jako grupę B). Czas karmienia naturalnego w obu grupach przedstawiono na ryc.1. Do badania nie kwalifikowano matek dzieci, które urodziły się z małą masą ciała.

Ryc. 1. Czas (w miesiącach) karmienia naturalnego w porównywanych grupach

Fig. 1.

- Duration of breastfeeding (months) in compared groups

Badanie polegało na wypełnieniu przez matkę ankiety dotyczącej dotychczasowego sposobu żywienia dziecka. Na podstawie ankiety określono takie dane, jak płeć, masę urodzeniową dziecka, wiek i wykształcenie matki, liczbę chorób przebytych przez dziecko w pierwszym roku życia, status ekonomiczny rodziny (dochód na jednego członka rodziny netto), liczbę dzieci w rodzinie. Uzyskano także informacje dotyczące czynników wpływających na decyzję matek co do wyboru sposobu karmienia dziecka w okresie niemowlęcym. Kobiety mogły udzielać kilku odpowiedzi na pytania ankiety dotyczące czynników wpływających na wielomiesięczne karmienie piersią, powodu wczesnego zaprzestania karmienia piersią, źródła porad prawidłowego żywienia dziecka. Zebrano także dane dotyczące czasu wprowadzenia do diety dziecka produktów pozamlecznych. Matki, które nie pamiętały dokładnie, w którym miesiącu wprowadzały dany produkt, proszone były o nieudzielanie odpowiedzi. W związku z tym analiza objęła dla każdego z analizowanych produktów różną liczbę odpowiedzi, co zaznaczono w odpowiedniej tabeli.

Download English Version:

<https://daneshyari.com/en/article/2675794>

Download Persian Version:

<https://daneshyari.com/article/2675794>

[Daneshyari.com](https://daneshyari.com)